

شناسه	مقررات - رویه اجرایی	تاریخ	۱۴۰۳/۰۴/۱۸
عنوان	بررسی پیشنهادات حمایتی مرتبط با قطع برق واحدهای تولیدی در فصل گرم سال		
مرجع طرح موضوع	خانه صنعت، معدن و تجارت استان تهران		
شرح دستور	انرژی و به خصوص برق از جمله عوامل پیشرفت و توسعه کشورها به شمار می‌رود، به طوری که قطعی برق حتی در بازه‌های کوتاه مدت اثرات مخربی بر اقتصاد منطقه یا کشور وارد خواهد کرد. ایران با داشتن ۶۸ نوع ماده معدنی، ۳۷ میلیارد تن ذخایر اثبات شده و بیش از ۵۷ میلیارد تن ذخایر بالقوه با ارزشی بیش از ۸۰۰ میلیارد دلار در میان ۱۵ کشور بزرگ غنی از مواد معدنی قرار داشته و در سال‌های اخیر توانسته است حدود ۳۰ درصد از سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در کشور را به خود اختصاص دهد. با این وجود، در سال‌های اخیر قطعی برق به یکی از موانع توسعه معادن و صنایع مرتبط با آن تبدیل شده است.^۱ در این راستا در تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۲ خانه صنعت، معدن و تجارت استان تهران طی مکاتبه شماره ۱۴۰۳/۶۵۶۰ سه پیشنهاد حمایتی مرتبط با قطع برق واحدهای تولیدی در فصل گرم را جهت مطرح شدن در صحن اصلی شورای گفت‌وگو به شرح زیر ارسال نمود: ۱. به تقاضای واحدهای تولیدی که قطع برق، پیوستگی تولید آنها را تحت الشعاع قرار داده و به ظرفیت مجدد رسیدن واحد به سهولت امکان‌پذیر نیست، مدل ((۱۲ روز پیوسته در ۳ ماه)) جایگزین مدل ((یک روز در هفته)) گردد تا این واحدها بتوانند در دوران قطع برق تعطیلات تابستانی خود را اعمال نمایند، بر این اساس شرکت توانیر می‌تواند تعهد واحدهای یاد شده به قطع برق در بازه اعلامی را راستی‌آزمایی نماید. ۲. چنانچه در فصل گرم واحدها جهت جبران عقب افتادگی تولید ناشی از قطع برق، ناچار به فعال نمودن واحد در روز جمعه گردند، محاسبه حقوق و مزایا مشمول تعطیل کاری نگردد. ۳. تخصیص سوخت مایع مورد نیاز دیزل ژنراتورهای واحدهای تولیدی بر مبنای قبوض برق کارخانه، به میزان معادل با کیلو وات ساعت برق قطع شده، بدون اخذ تعهد محضری از مدیر عامل واحد تولیدی صورت گیرد. سابقه بررسی موضوع رسیدگی به مشکلات حوزه برق در دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی دارای سابقه می‌باشد: الف) در تیر ماه ۱۴۰۱ در ۱۱۰ امین نشست شورای گفت‌وگو به بررسی این موضوع پرداخته شد که مهم‌ترین مصوبات این جلسه به شرح زیر می‌باشد:		

^۱ گزارش مروری بر خسارات ناشی از خاموشی برق بر روی بخش معدن و صنعت تهیه شده در خانه صنعت، معدن و تجارت

۱- وزارت نیرو می بایست ظرف ۱۵ روز نقطه نظرات خود در مورد لایحه تنظیم‌گری بخش برق را مشخص نماید و به کمیسیون اقتصادی دولت ارائه دهد. در غیر این صورت وزارت امور اقتصاد و دارایی مستقیماً اقدام به ارسال لایحه تنظیم‌گری بخش برق به کمیسیون اقتصادی دولت می نماید. ۲- در مورد اجرای ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و آیین نامه اجرایی آن کمیته‌ای مشترک با حضور نمایندگان دبیرخانه شورای گفت‌وگو، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت نیرو و وزارت نفت تشکیل گردد و پیشنهادات خود را در جلسات آتی شورا مطرح نماید. ب) موضوع اجرای ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در زمان کمبود برق در جلسات شورای راهبری بهبود محیط کسب و کار نیز مورد بررسی قرار گرفته است. که بنا بر این گزارش تا کنون نه منابع مالی از سوی سازمان برنامه و بودجه در لوایح بودجه سنواتی دیده شده و نه برای مواقع قطعی برق یا گاز، جبران خسارت وارده به شرکت‌های بخش خصوصی تعیین یا پرداخت شده است.	
۱- به گفته فعالان بخش خصوصی، قطعی برق در شهرک‌های صنعتی مشکلات عدیده و خسارات جبران ناپذیری را وارد می‌کند؛ به طور مثال راهاندازی و خاموش کردن بسیاری از صنایع، یک روز زمان می‌برد حال اگر ۲۴ ساعت برق این صنایع قطع شود با فرآیند اورهال شدن و فرسودگی تجهیزات مواجه می‌شوند. ۲- قطع شدن برق در فصل گرم سال علاوه بر پایین آوردن راندمان کارکنان صنایع، کارفرما را با مشکل پرداخت حق و حقوق تعطیل کاری مواجه می‌کند. (به دلیل انجام فعالیت در روز تعطیل) ۳- به صاحبین صنایع پیشنهاد دوگانه‌سوز شدن داده شده است و ایشان اقدام به خرید گازوئیل نموده‌اند اما در قبال آن باید تعهد محضری امضا کنند که در شأن یک سرمایه‌گذار و تولیدکننده کشور نمی‌باشد، همچنین به گفته ایشان گاهی کمتر از مقدار در نظر گرفته شده گازوئیل دریافت نموده‌اند. ۴- صنعت، مولدترین بخش اقتصاد کشور است که طبق قانون (ماده ۲۵ قانون بهبود محیط کسب و کار) نباید در اولویت قطع برق باشد، درحالی‌که بیشترین هزینه و خسارات را در این خصوص متحمل می‌شود. ۵- برخی صنایع حساس نیز در این قطع برق دچار خسارات شده‌اند که تبعات اجتماعی و گاهی امنیتی خواهد داشت از جمله اینکه از حیاتی‌ترین صنایع وابسته به برق در کشور کارخانه‌های اکسیژن ساز (حدود ۲۰۰ کارخانه که تولید کپسول‌های اکسیژن بیمارستانی را به عهده دارند) و دی‌اکسیدکربن ساز (حدود ۲۰ کارخانه) که مشتریان حساسی دارند (داروسازان، آب شیرین‌کن‌ها و ...)، قطعی برق این کارخانه‌ها مشکلات عدیده و حیاتی را باعث شده است.	مشکل مطروحه

ماده ۲۵- در زمان کمبود برق، گاز یا خدمات مخابرات، واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی نباید در اولویت قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات قرار داشته باشند و شرکتهای عرضه کننده برق، گاز و خدمات مخابرات موظفند هنگام عقد قرارداد با واحدهای تولیدی اعم از صنعتی، کشاورزی و خدماتی، وجه التزام قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات را در متن قرارداد پیش بینی کنند. هرگاه دولت به دلیل کمبودهای مقطعی به شرکتهای عرضه کننده برق یا گاز یا خدمات مخابرات دستور دهد موقتاً جریان برق یا گاز یا خدمات مخابراتی واحدهای تولیدی متعلق به شرکتهای خصوصی و تعاونی را قطع کنند، موظف است نحوه جبران خسارتهای وارده به این شرکتهای ناشی از تصمیم فوق را نیز تعیین و اعلام کند. آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، نفت، نیرو و ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه می شود و ظرف سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

جلسه کارگروه تخصصی با حضور نمایندگان از اتاق ایران، اتاق اصناف، اتاق تعاون، خانه صنعت، معدن، تجارت ایران، خانه صنعت، معدن، تجارت تهران، وزارت صمت، معاونت حقوقی ریاست جمهوری، بازرسی کل کشور، شرکت توانیر، وزارت امور اقتصادی و دارایی در تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۲ در محل اتاق بازرگانی ایران برگزار شد و موضوع مورد بررسی قرار گرفت.

اهم نظرات دستگاه‌های اجرایی حاضر در جلسه کارگروه به شرح ذیل است:

نماینده معاونت حقوقی ریاست جمهوری

- آقای بیات مشاور معاونت حقوقی: یک بحث حل اساسی موضوع است که در گرو نهاد تنظیم‌گر در حوزه برق می‌باشد از عواملی که باعث کاهش سرمایه‌گذاری در حوزه برق بر می‌گردد به نحوه سیاست‌گذاری که جذابیت سرمایه‌گذاری در بخش برق را کم کرده است، کاهش دوستان شورای رقابت حضور داشتند و ملاحظه می‌کردند با چه مشکلاتی در عمل مواجه هستیم. نکته بعدی عدم حضور دوستان وزارت صمت در جلسات مرتبط هست این موضع باید بررسی و انعکاس داده شود تا دوستان اثرات تأخیر خود را ببینند. پیشنهادات داده شده توسط خانه صمت تهران قابل بررسی می‌باشد.

نماینده وزارت نیرو

- آقای یاقوتی مدیر کل امور انرژی و مشتریان شرکت توانیر: طبیعتاً وقتی تراز بین تولید و مصرف نداشته باشیم که اکنون هم در چنین وضعیتی هستیم؛ ذاتاً باید برای تأمین برق و برنامه‌ریزی‌های کوتاه مدت (یعنی بدون در نظر گرفتن برنامه‌ریزی‌های اضطرار) متناسب با کمبود، پیش برویم که طبیعتاً تراز بین تولید و مصرف را فراهم می‌کند، مانند تمام دنیا (برنامه‌های اجباری) تا پایداری شبکه به عنوان یک شبکه دینامیک حفظ شود. این مشکل در حوزه اختیار ما نیست زیرا زمانی که با این مشکلات روبه رو می‌شویم نهادهای امنیتی وارد می‌شوند و پس از بررسی مشکلات گزارش‌های کارشناسی را ارزیابی می‌کنند و خود ایشان بازوهای اجرایی می‌شوند و قوانین وضع می‌شود و درواقع تعیین می‌کنند آیا صنایع در اولویت هستند یا خیر، بنده از نحوه عمل و پارامترهای در نظر گرفته شده نهادهای امنیتی اطلاعی ندارم. اما برنامه‌ریزی‌هایی انجام شده است که مشکل ناترازی با جابه‌جایی‌های بار صنایع حل شود. این به معنای این نیست که ما مشکلات صنایع را نمی‌بینیم در واقع از دوستان وزارت صمت که برنامه‌های تولید را رصد می‌کنند نیز انتظار همین نگاه را داریم که به نحوی ساز و کار دیده شود تا در زمان‌هایی که تولید بیش از مصرف کشور هست ساز و کاری جهت رفع مشکل و جابه‌جایی بار دیده شود. مطالعات کارشناسی این موضوع انجام شده است انشاءالله در جلسات کارشناسی در خدمت دوستان خواهیم بود و تمام دوستان حاضر در جلسه را دعوت خواهیم کرد تا سیستم پایش را ملاحظه کنند. در قانون مانع زدایی سهم ۱۰۰۰۰ مگاواتی قید شده است؛ یعنی وقتی داریم در مورد صنایع صحبت می‌کنیم، می‌بینیم ۱۰۰۰۰ مگا وات هم تولید تا پایان دوره ۴ ساله دولت دوازدهم قرار بوده صورت بگیرد، اما الان ۱۵۰۰ تا تقریباً وارد مدار شده بنابراین خیلی از برنامه عقب هستیم در حالی که محدودیت ما (قطعی برق) در روز روی صنایع کمتر از ۵۰۰۰ مگا وات هست البته که قطعاً برای صنایع هم مشکلاتی وجود دارد که منکر آن نخواهیم شد.

جمع بندی
جلسه کارگروه
تخصصی

در ضمن ما مدل پیوسته را داریم و صناعی که تولید بی وقفه دارند را در نظر گرفته‌ایم و وزارت صمت هم در جریان موضوع قرار دارد. می‌توانیم این ویژگی را در اختیار مدیر شهرک صنعتی قرار دهیم که ببیند مصرف کارخانه‌ها به چه شکلی است و مدیریت نماید.

در مورد ماده ۲۵ به نظر می‌رسد اگر تعرفه ای تعیین و در مجلس تصویب می‌شود یک بند هم بعنوان بیمه حوادث می‌آید و باعث افزایش هزینه می‌شود اما ساختار صنایع پیچیده است و انجام این ماده مشکل خواهد بود اما اگر دستورالعمل روشنی موجود باشد اجرا خواهیم کرد.

پیشنهادات ارائه شده قابل تامل می‌باشد و باید کارشناسی بیشتر صورت گیرد ما تا امروز با وزارت صمت همکاری داشتیم و ادامه خواهیم داد.

ملاحظه: در ادامه به بخشنامه فوق محرمانه شعام (شورای عالی امنیت ملی) که در واقع ضوابط و قوانین مربوط به قطعی برق صنایع در آن آمده است اشاره کرده‌اند اما این بخشنامه در دسترس نیست و بنا به گفته اعضای حاضر در جلسه، نمایندگان بخش خصوص هم حضور نداشته‌اند.

نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت

- خانم رشیدی رئیس اداره انرژی: ما از سال ۱۴۰۰ درگیر قطعی برق هستیم و تصور می‌کنم با صحبت‌های نماینده محترم وزارت نیرو، مسئول این ناترازی وزارت صمت هست در صورتی که اینطور نیست بلکه وزارت نیرو وظیفه تولید و توسعه برق و وزارت صمت وظیفه تولید محصولات را بر عهده دارند و باید تکالیف خود را به خصوص در برنامه هفتم توسعه پیش ببرند. اما وزارت نیرو ظاهراً از برنامه‌های انجام وظیفه خود عقب هست. در مورد ۱۰۰۰۰ مگاوات باید بگویم تفاهم نامه ای برای کمک با وزارت نیرو در سال ۱۴۰۰ صورت گرفت مسئول پیگیری‌های مجوز سوخت و محیط زیست و... این تفاهم نامه با وزارت نیرو بوده است که عمده‌تأ واحدهای صنعتی بزرگ ما که خیلی مسائل بر آنها تحمیل شد در واقع بر آنها تحمیل کردند نیروگاه تأسیس کنید برای تولید این ۱۰۰۰۰ مگاوات مشروط بر اینکه مجوزهای آن انجام شود مجوز محیط زیست که به مشکل خورد مجوز سوخت هم وزارت نفت با وجود کلی سرمایه‌گذاری واحدهای ما، سوخت را در اختیار ایشان قرار نداد اما باید بگویم از سال ۱۴۰۰ واحدهای صنعتی ما ۲۰۰۰ مگاوات ارائه داده و در واقع کمک کرده است؛ اما همین واحدهای بزرگ صنعتی مشمول قطعی برق شدند همین واحدهایی که خودشان نیروگاه زدند. ما امروز نامه‌ای از خود ایمیدرو (متولی احداث نیروگاه) داریم مبنی بر خسارات ایجاد شده به واحدهای کوچک و بزرگ صنعتی در شهرک‌های صنعتی.

در ضمن ماده ۲۵ باید اجرایی شود در مورد دستگاه‌های نظارتی و امنیتی و ورود آنها به مسائل، دلیل خود وزارت نیرو است که از این ارگان‌ها درخواست بررسی دارد و در هیچ کدام از این جلسات با ارگان‌های امنیتی وزارت صمت حضور نداشته است. با این حال ما تلاش کردیم هماهنگی‌های لازم را با وزارت نیرو انجام بدهیم

نماینده سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

- آقای ابراهیمی معاون فنی: تمام موضوعات مهم را خانم رشیدی بیان کردند اما بخشنامه بدون حضور وزارت صمت در جلسات مربوطه صادر شده است (بخشنامه شورای عالی امنیت ملی) که این جای گله دارد. ما درگیر ناترازی هستیم و به استان‌ها ابلاغ کردیم روزانه وضعیت خاموشی را گزارش دهند طبق گزارش دیروز در ۴۳۳ شهرک و ناحیه صنعتی البته با هماهنگی اعمال مدیریت شده و برق واحدها قطع شده است. دفعات خاموشی ۱۲۷۸ مرتبه، مجموع

ساعات ۲۳۴۰۱ ساعت خاموشی تا دیروز (از ۱۵ خرداد)، ما مکاتبات مختلفی داشتیم برای واحدهای صنعتی که قطعی برق مشکلات خسارت بار و حیاتی را ایجاد می‌کنند (مانند کارخانه‌های اکسیژن ساز) و تمام این مشکلات را به‌توانیر منتقل شده و از دوستان بخش خصوصی هم خواهش می‌کنم اگر موارد دیگری هست به ما اطلاع بدهند تا به وزارت نیرو انعکاس دهیم.

نماینده مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

- خانم سیده مریم موسوی کارشناس: در دراز مدت قرار نیست اتفاقی بیفتد بلکه شرایط بدتر هم خواهد شد وزارت نیرو از نیمه دوم ۱۴۰۴ نمی‌تواند نیروگاه حرارتی را وارد مدار کند و عملاً وزارت نیرو بر روی خود بخش صنعت حساب باز کرده است (همان ۱۰۰۰۰ مگا وات). همانطور که همکار بنده در مرکز پژوهش‌های اتاق ایران اشاره کردند چرا تمام خاموشی‌ها را به بخش صنعت می‌دهیم؟ همان دوستان امنیتی در این جلسات حضور پیدا کنند و پاسخ بدهند. این خاموشی را به بخش‌های خانگی با مناطق آب و هوایی قابل تحمل بدهید. در مورد خاموشی صنایع خاص و حساس مثل اکسیژن ساز، وزارت صمت دیتا بیس کامل دارد بهتر است به جای خاموشی فیزیکی با تعرفه مشکل را حل کند (تعرفه صنایع حساس را پایین بیاورد)

نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی

- خانم گلی معاون مدیر کل: در مورد ماده ۲۵ بارها در جلسات مختلف در همین اتاق بیان کرده ایم دلیلی ندارد تمرکز را از بخش خانگی برداریم بگذاریم روی بخش تولید. وزرای مرتبط با مسائل اقتصادی هم موافق هستند دلیلی ندارد بخش تولید با اهمیت‌های تولیدی و درآمدی و اشتغال را محدودتر کنیم. بهتر است پیشنهادات ارائه شده مورد بررسی قرار بگیرد چون قابل اعمال هستند اما پیشنهاد می‌کنم مطالبه خود را تغییر بدهید درخواست کنید تمرکز بر بخش خانگی هم باشد.

۱- به تقاضای واحدهای تولیدی که قطع برق، پیوستگی تولید آنها را تحت الشعاع قرار داده و به ظرفیت مجدد رسیدن واحد به سهولت امکان پذیر نیست، مدل ((۱۲ روز پیوسته در ۳ ماه)) جایگزین مدل ((یک روز در هفته)) گردد تا این واحدها بتوانند در دوران قطع برق تعطیلات تابستانی خود را اعمال نمایند (این تعطیلات با توجه به نوع فعالیت صنایع برای سال جاری تقویم شود)، بر این اساس شرکت توانیر می‌تواند تعهد واحدهای یاد شده به قطع برق در بازه اعلامی را راستی آزمایی نماید.

۲- چنانچه در فصل گرم واحدها جهت جبران عقب افتادگی تولید ناشی از قطع برق، ناچار به فعال نمودن واحد در روز جمعه گردند، محاسبه حقوق و مزایا مشمول تعطیل کاری نگردد.

۳- تخصیص سوخت مایع مورد نیاز دیزل ژنراتورهای واحدهای تولیدی بر مبنای قبوض برق کارخانه، به میزان معادل با کیلو وات ساعت برق قطع شده، بدون اخذ تعهد محضری از مدیر عامل واحد تولیدی صورت گیرد.

۴- با توجه به عدم تنظیم آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۵ قانون بهبود محیط کسب و کار تاکنون، پیش نویس آن توسط بخش خصوصی تهیه و پیشنهاد گردد.

پیشنهادهای
دبیرخانه

- ۱- گزارش کارشناسی طی نامه شماره ۱۴۰۳/۶۵۶۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۲ خانه صنعت، معدن و تجارت تهران با موضوع ارائه سه پیشنهاد حمایتی مرتبط با قطع برق واحدهای تولیدی در فصل گرم سال در شورای گفت‌وگو
- ۲- گزارش عدم اجرای ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار آئین نامه اجرایی آن تهیه شده در شورای راهبری بهبود محیط کسب و کار

فهرست
مستندات و
مدارک پشتوانه